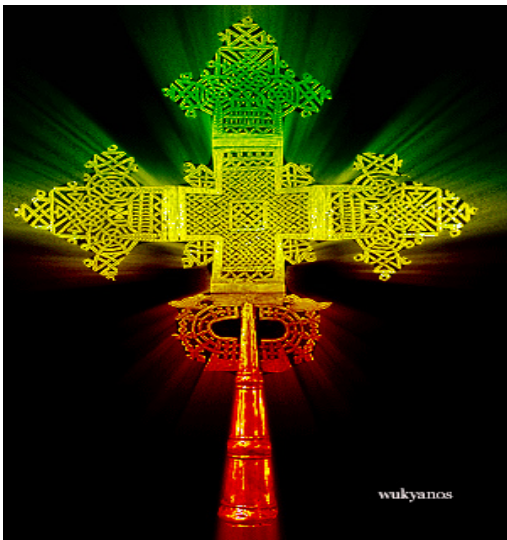

በሰሙ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን!

እንኳን ለብርሃን መስቀሉ በሰላም አደረሳችሁ!!!

በዓሉ የሰላም፣ የፍቅር፣ የአንድነት እና የበረከት ይሁንልን!!!

ነገረ መስቀል

መስቀል በዘመነ ኦሪት የወንጀለኛ መቅጫ (መግደያ) ሆኖ ያገለግል ስለነበር በብዙዎች ዘንድ በመጥፎነቱ እና በአስፈሪነቱ ይታወቅ ነበር። በመስቀል ላይ ተሰቅሎ እንዲሞት የተፈረደበትም የተረገመ፣ የተጠላ እና ከፍተኛ ወንጀል የሠራ በመሆኑ መስቀል የእርግማን ምልክት ሆኖ ይቆጠር ነበር። በአዲስ ኪዳን ግን ንጹሐ ባህሪይ ክርስቶስ ለድህነተ ዓለም በመስቀል ተሰቅሎ በመለኮታዊ ደሙ ስለቀደሰው የእርግማን ምልክት የነበረው፣ የድል ምልክት፣ የሞት ምልክት የነበረው የሕይወት፣ የሰላም፣ የፍቅር እና ለክርስቲያኖች የድል ምልክት ሆኗል። መስቀል በመጽሐፍ ቅዱስ በሦስት ይከፈላል።፡፡ይኸውም፡

1. መከራ መስቀል ክርስቶስ
2. መከራ መስቀል ክርስቲያን
3. ዕፀ መስቀል ናቸው።

1- መከራ መስቀል ክርስቶስ

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን ከጎልጎታ እስከ ቀራንዮ አደባባይ ከዚያም እስከ ርደተ መቃብር የደረሰባት ስለ ሰው ልጆች ድህነት የተቀበለው ጽኑ መከራ መስቀል ይባላል። ጌታ መድኃኒት ክርስቶስ ንጉሥ ሲሆን በበረከት መወለዱ፣ በጨርቅ መጠቅለሉ፣ በብርድ ወራት መንከራተቱ፣ ከእናቱ ከቅድስት ድንግል ማርያም ጋር ወደ ምድረ ግብፅ በሐሩር ሙቀት በአሸዋ ግለት ተሰደደ። እኛን ከስደተ ነፍስ መመለሱ ጠላታችን ሰይጣንንም ከሰዎች ልቡና ማሳደዱ፣ የአይሁድን ስድብ እና መዘባበት መታገሱ፣ በአውደ ጲላጦስ መወቀሱ፣ ከለሜዳ መልበሱ፣ የእሾህ አክሊል በራሱ መድፋቱ፣ በበትር መመታቱ፣ በቀኖት መቸንከሩ፣ በጦር መወጋቱ፣ መጣጣ መጠጣቱ፣ በእንጨት ላይ መስቀሉ... በአጠቃላይ ስለ ድህነተ ዓለም የተቀበለው መከራ መስቀል ይባላል።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም “የመስቀሉ ነገር ለሚጠፉት ሞኝነት ለምናምን ለእኛ የእግዚአብሔር ኃልይ ነው” ሲል አስረግጦ ይመስክርልናል (1ኛ ቆሮ 1፤8)። ቅድስት ቤተክርስቲያናችንም መስቀል ኃይላችን ነው፤ መስቀል ፅንሐ ነፍሳችን ነው፤ መስቀል ቤዛችን ነው፤ አይሁድ መከራው ለእኛ አይደለም ብለው ካዱት። እኛ ግን አመንን። ስላምንም በመስቀሉ ኃይል ዳንን በማለት ታስተምረናለች። በዚህም ምክኒያት መስቀል የክርስቲያኖች ሁሉ መመኪያ እና የሰላም አርማ ሆኗል (ገላ 6፤1 ኤፌ 2፤16)።

2- መከራ መስቀል ክርስቲያን

አንድ ክርስቲያን ወይም ሐዋርያ ስለ ክርስቶስ ስም፣ ስለ ወንጌል፣ ስለ ቤተክርስቲያን፣ ስለ ማኅበረ ምክሮችን የሚደርስበት መከራ፣ ስድብ፣ ሐሜት፣ ስቅላት፣ ግርፋት፣ መሰደድ...ወዘተርፈ መስቀል ይባላል።፡፡ጌታችን በወንጌል ሲናገር “መስቀሉን የማይዝ በኋላም የማይከተለኝ ለእኔ ሊሆን አይገባዎም” (ማቴ 10፤36) ይላል። እንዲሁም በሌላ የወንጌል ክፍል “ እኔን መከተል የሚወድ ቢኖር ራሱን ይካድ መስቀሉንም ተሸክሞ ይከተለኝ” (ማቴ 16፤24 ማር 8፤34-36) ይላል። እዚህ ላይ ጌታ ሲናገር “መስቀሉን” ሳይሆን “መስቀሉን” ተሸክሞ ይከተለኝ ማለቱን ልብ ማለት ያስፈልጋል። ቅዱስ ጳውሎስ በሰይፍ መመታቱ፣ ቅዱስ ጴጥሮስ ቁልቁል መስቀሉ፣ ቅዱስ ጊዮርጊስ በመጋዝ መሰንጠቁ፣ የቅዱሳን ልዩ ልዩ መከራ መስቀል ይባላል።

3- ዕፀ መስቀል

ዕፀ መስቀል ስንል ከእንጨት የተሰራ መስቀል ማለታችን ሲሆን ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሞት ያዳነን በእንጨት መስቀል ተሰቅሎ፣ ደሙን አፍሰሰ፣ ቅዱሳን እጆቹን እና እግሮቹን ተቸንክረውበት ሰይጣን እና አሠራሩ

በመስቀል ስለተደመሰሱበት ቅዱስ መስቀል ብለን እንጠራዋለን። እንሰግድለታለን (መዝ 137፤1) ከካህናት አባቶቻችንም እጅ እንሳለማለን። ምናልባት ምሥጢሩ ያልተገለጠላቸው ወገኖች መስቀል ለምን ትሳለማላችሁ ብለው ይጠይቁን ይሆናል። እኛም “በምድር ሳለ ኃጢአትን አሳፈረ፤ በሲኦል ሞትን አሸነፈ፤ በመስቀል ሰላም መርገምን ሻረ፤ በመቃብር ውስጥም ፈርሶ በሰብል መቅረትን አስቀረፈን” በማለት ቅዱስ አትናቴዎስ የተናገረውን እንመልሳለን። በእንጨት (በመስቀል) እንዴት ኃይል ያደርጋል ቢሉን

- ❖ የሙሴ በትር ባሕር ከከፈለ (ዘዳ 14፤20)
- ❖ የኤልያስ መጠምጠሚያው የርዳኖስን ከከፈል (2ኛ ነገስት 2፤19)
- ❖ የቅዱስ ጳውሎስ ጨርቅ ጋኔን ካወጣ (ሐዋ 19፤11-20)

ደሙ የፈሰሰበት የጌታ ቅዱስ መስቀል ዕውር ቢያበራ፤ ሙት ቢያስነሳ፤ ምን ይደንቃል ብለን እንመልሳለን።

የደመራ ታሪክ

ጌታ በመስቀል ላይ ሞቶ ከተነሣ በኋላ ሕመማን መስቀሉን እየዳሰሱ ይፈወሱ ነበር። በዚህም ተአምራት እየተሳቡ ብዙዎች ክርስቲያን ሆኑ። ይህንን ያዩ አይሁድ መስቀሉን በአንድ የቆሻሻ ማጠራቀሚያ ቦታ ጣሉት። በየቀኑ የአካባቢው ነዋሪ ሁሉ ቆሻሻ ይጥሉበት ስለነበር ያ ቦታ እንደ ጉብታ ሆነ። ክርስቲያኖችም በተለያዩ ጽዋት መከራ ኢየሩሳሌምን ለቅቀው መውጣታቸው የከተማዋም መልክ ከጊዜ ብዛት ፈጽሞ ስለተለወጠ መስቀሉ የተቀበረበት ቦታ ወዴት እንደሆነ ለማወቅ አልተቻለም። በዚህም ምክኒዶት ከ300 ዓመት በላይ ተዳፍኖ ቆይቷል። በ4ኛው መ/ክ/ዘ (327 ዓ.ም) የንጉሥ

ቆስጠንጢኖስ እናት ንግስት ዕሌኒ ይህንን ታሪክ ትሰማ ነበርና አስቆፍራ ለማውጣት ጉዞዋን ወደ ኢየሩሳሌም አቀናች። እዚያም ደርሶ ጉብታ የሆነውን ሁሉ ስታስቆፍር መስቀሉ አልተገኘም። የመስቀሉ መውጣት የእግዚአብሔር ፈቃዱ ነበርና አንድ ስሙ ኪሪያኮስ የተባለ አረጋዊ የዕሌኒን መቸገር አይቶ እንጨት ሰብስበሽ ደመራ ሠርተሽ ዕጣን አፍስ ስሽበት በእሳትም አያይዥው፤ የዕጣኑ ጢስ የሚመራሽን አቅጣጫ አይተሽ አስቆፍራው አላት። እርሷም እንደታዘዘች ብታደርግ “ዘዕጣን አንጸረ በነደ ጢስ” እንዲል ያንን ምልክት ይዛ ብታስቆፍር አግኝታ አውጥታለሽ።

ግማደ መስቀል

ንግሥት ዕሌኒ መስከረም 16 ቀን 320 ዓ.ም ፍለጋ ጀምራ በዕጣን ጢስ ምሪት መጋቢት 10 ቀን መስቀሉን እግኝታዋለች። በጎለጎታም ላይ ታላቅ መቅደስ አሠርታ በክብር አስቀመጠችው። መስቀሉም እንደ ፀሐይ እያበራ፤ ድውይ እየፈወሰ ተአምራት እያደረገ ኖረ። ይህም መስቀል ለብዙ ጊዜያት በኢየሩሳሌም ከቆየ በኋላ ነገሥታት እኔ ልውሰድ እኔ ልውሰድ በማለት ጠብ ቢፈጥሩ የአንጾኪያ፤ የኤጌሶን፤ የአርመንያ፤ የግሪክ፤ የእስክንድርያ ሃይማኖት መሪዎች ጠቡን አብርደው ዕጣ ተጣጥለው ከአራት ተካፍለውታል።

ግማደ መስቀሉ ወደ ኢትዮጵያ እንዴት መጣ?

ግማደ መስቀሉ ለብዙ ዘመን በእስክንድርያ ሲኖር ሳለ በግብጽ ያሉ እስላሞች በእስክንድርያ ክርስቲያኖች ላይ መከራ ያጸኑ ስለነበር ዳግማዊ አጼ ዳዊት 20,000 ሠራዊት አስከትለው ወደ ግብጽ በመዘመታቸው መከራው ቀርቶላቸው

በሰላም ኑረዋል። በግብጽ የሚኖሩ ክርስቲያኖችም 12,000 ወቄት ወርቅ ለደስታቸው መግለጫ ከደብዳቤ ጋር ለንጉሡ ቢልኩለት ደብዳቤውን አስቀርቶ ወርቁን መልሶላቸዋል። በመልእክቱም በአገሬ ረሃብ እና ቸነፈር ወርዶብኛልና የጌታን ቅዱስ መስቀል ከቅዱሳን አጽም ጋር ላኩልኝ ብሏቸዋል። እነርሱም ልኩለታል። ነገር ግን ግማደ መስቀሉ ወደ ኢትዮጵያ ሳይደርስ አስቀድሞ ንጉሡ አጼ ዳዊት ስናር በሚባል በረሃ ድንገት አረፉ። ውራሹም አጼ ዘርአያዕቆብ በደብረ ብርሃን ቤተመቅደስ ሠርተው ለማስቀመጥ ሲደክሙ “አንብር መስቀልየ በዲቢ መስቀል” የሚል ሕልም በማየታቸው በአምደ ብርሃን እየተመሩ ወደ ወሎ ከ/ሀገር አምባሰል አውራጃ ግሸን አምባ ሲደርሱ ስፍራው በጥበበኛ ሰው የቀረጸት የምትመስል መስቀለኛ ቦታ ሆና ስላገኗት በስፍራው ቤተ መቅደስ አሠርተው በዚያ አኑረውታል።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር
ወለወላዲቱ ድንግል
ወለመስቀሉ ክቡር
በኢ/አ/ተ/ቤ/ክ/የሰ/አ/ሰ/ት/ቤ/አ/ጉ
የምሥራቅ ክፍለ ግዛት ትምህርት ክፍል\ መስከረም 12/2011 ዓ. ም

ዋቢ መጽሐፍት
መጽሐፍ ቅዱስ
ሥር ዓተ አምልኮ ዘአርቶዶክስ
የቤተክርስቲያን ታሪክ በኢትዮጵያ
መጽሐፈ አሚን ወሥርዓት
የኢ/አ/ተ/ቤ/ክ ታሪክ ክልደት እስከ 2010 ዓ.ም